



DISCO VET projektas

Skaitmeniniai pažymėjimai ir ženkleliai profesiniame ir
aukštajame moksle

KA2 Strateginė Partnerystė - 2020-1-HU01-KA202-078793

SANTRAUKA

ATVIRŪJŲ ŽENKLELIŲ IR SKAITMENINIŲ KREDENCIALŲ NAUDOJIMO GEBĖJIMAI

Tyrimo atlikto Vengrijoje, Ispanijoje, Graikijoje,
Latvijoje ir Lietuvoje ataskaita bei tarptautinis
kontekstas



Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project Number: 2020-1-HU01-KA202-078793



Tyrimu „Skaitmeniniai pažymėjimai ir ženkleliai profesiniame ir aukštajame moksle“ (DISCO VET) siekiama sukurti pagrindą DISCO VET projekto plėtrai. Remiantis 2020–2021 m. atliktu tyrimu kur nagrinėta spartūs atvirųjų skaitmeninių ženklelių ekosistemos, profesinio mokymo sistemos ir techninių sprendimų pokyčiai, pagrįsti reikalavimai teikėjams, darbdaviams, darbuotojams ir kt., bei atlikta profesinio mokymo sistemos apžvalga.

Projekto tikslinės grupės:

- Švietimo institucijos, jų akademinis ir neakademinis personalas, dirbantis su pripažinimo procesais ir pažymėjimų teikimo bei profesinės kvalifikacijos tobulinimo klausimais;
- Mokytojų rengimo institucijos;
- Centrai dirbantys su kvalifikacijos tobulinimu;
- Aukštųjų mokyklų vadovai, akademiniai padaliniai ir dekanatų darbuotojai;
- Vadovai, žmogiškųjų išteklių specialistai, pramonės amatų rūmai, asociacijos;
- Tyrėjai, e-mokymosi ekspertai.

Tyrimo rezultatai remiasi projekte dalyvaujančių šalių ir Europos situacijos analize, tarptautiniais dalininkų (darbdavių, švietėjų, besimokančiųjų) interviu (17) ir apklausos (165 respondentai) rezultatais. Tyrimo rezultatai padės parengti nuotolinį kursą apie skaitmeninius ženklelius, naudotojo vadovą, patarimų rinkinį (Lessons Learnt Kit) ir sukurti skaitmeninių ženklelių portalą - Displayer.

SITUACIJOS ANALIZĖS APŽVALGA

Trumpalaikės atviros mokymosi galimybės, suteikiančios mikrokredencialus, tokius kaip skaitmeniniai ženkleliai, gali padėti išplėsti mokymosi ir gebėjimų tobulinimo galimybes bei suformuoti mokymosi visą gyvenimą dimensiją aukštajame moksle, pasiekiančią daugiau įvairaus amžiaus socialinių grupių. Mikrokredencialai yra naujas, bet sparčiai besivystantis kvalifikacijos tipas Europoje ir kitose pasaulio šalyse, kaip atsakas į greitai kintančius darbo rinkos įgūdžių poreikius, taip pat galimybė pripažinti skirtingų amžiaus ir socialinių grupių neformalų ir atvirą nuotolinį mokymąsi.

ES sukūrė Europass skaitmeninių kredencialų infrastruktūrą, leidžiančią registruoti įvairius mikrokredencialus ir skaitmeninius ženklelius. Be to, Europoje vyksta intensyvios diskusijos ir stengiamasi sukurti vieningą mikrokredencialų atpažinimo sistemą, kuriamos tikslinės darbo grupės. EK paskirta konsultacinė grupė „Europos požiūris į mikrokredencialus“ parengė savo galutinę ataskaitą 2020 m. pabaigoje, o įvairūs pažangūs inovacijų projektai toliau kuria taikytiną ir suderintą mikrokredencialų, įskaitant skaitmeninius ženklelius, išdavimo ir naudojimo sistemą. Šiuo projektu siekiama apibrėžti DISCO tipologiją, kuri turėtų būti įdiegta naujajame Displayer.

Atvirasis švietimas **Graikijoje** nėra labai plačiai paplitęs ir nėra įteisintas valstybės lygiu per atitinkamas institucijas. Nors pandemija atkreipė visuomenės, valstybės bei privataus sektoriaus dėmesį į e. mokymąsi profesiniame ir suaugusiųjų švietime, atvirųjų ženklelių, skaitmeniniu būdu pasirašytų kredencialų ir mikrokredencialų ekosistema iš esmės yra beveik visiškai neištirta.

Vengrijoje galima įžvelgti strateginį požiūrį į skaitmeninius ženklelius ir kredencialus. Planuojama sukurti švietimo registrą, kuris būtų autentifikuotas, galintis kaupti asmens gebėjimus ir planuoti individualų mokymosi kelią. Tam reikalingas aukšto lygio autentifikavimas bei prieiga prie asmens ir besimokančiųjų duomenų, diplomų ir kitų švietimo įstaigų pažymėjimų ir kt.

Šiuo metu **Latvijoje** nėra specialaus reguliavimo, kuris apibrėžtų atvirųjų / skaitmeninių ženklelių ir skaitmeniniu parašu pasirašytų kredencialų naudojimą. Latvijos švietimo bendruomenė yra



Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project Number: 2020-1-HU01-KA202-078793

pasirengusi naudotis elektroninėmis paslaugomis, tačiau šalyje yra žemesnis nei vidutinis Europos Sąjungos ir regioninių šalių skaitmeninių priemonių naudojimo lygis.

Lietuvoje valstybinė agentūra „Aukštojo mokslo kokybės vertinimo centras“ (SKVC) seka europinius pokyčius mikrokredencialų srityje, tačiau kol kas jokių formalių iniciatyvų nesiūloma. Universitetinės tyrimų grupės tiria skaitmeninių ženklelių metaduomenų tobulinimą, kad padidintų jų vertę besimokantiems. Yra sukurta skaitmeninė infrastruktūra skaitmeniniams parašams valdyti.

Ispanijoje elektroniniai parašai įprastai naudojami, ypač technologijomis pagrįstose įmonėse ar skaitmeninėje aplinkoje. Be to, skaitmeninio parašo, ypač kvalifikuoto elektroninio parašo (QES), naudojimas gali būti privalomas atliekant tam tikras administracines procedūras arba formalumus, atliekamus su Ispanijos administracija.

Bendrą situaciją **Europoje**, susijusią su skaitmeniniais ženkleliais ir kitais skaitmeniniu parašu pasirašytais kredencialais, galima analizuoti dvejopai: pastangos Europos lygmeniu ir įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu. Nacionaliniu lygmeniu skaitmeniniu parašu pasirašytų kredencialų pažanga skiriasi, nes kai kuriose šalyse, pvz., Nyderlanduose, nacionalinis požiūris į skaitmeninį kredencialų suteikimą nustatomas diegiant vieningą infrastruktūrą, kurioje švietimo įstaigos gali dideliu mastu išduoti skaitmeninius kredencialus naudodamos Badgr sistema. Kitose šalyse pastangos apsiriboja dalyvavimu EK finansuojamuose projektuose ir mokslinių tyrimų grupių iniciatyvose, įsikūrusiose universitetuose ar mažose įmonėse, kurios ieško sprendimų, kaip į savo organizacines procedūras ir institucines sistemas įtraukti ir skaitmeniniu būdu pasirašytus įgaliojimus.

Tarptautiniu lygmeniu egzistuoja tokios tarptautinės iniciatyvos kaip Skaitmeninių kredencialų konsorciumas, kurį 2018 m. įkūrė pirmaujantys Europos ir Šiaurės Amerikos (JAV, Kanados ir Meksikos) universitetai, turintys skaitmeninių kredencialų kūrimo patirties. Be to, privatūs veikėjai, pvz., „Accredible“, teikianti skaitmeninių ženklelių ir sertifikatų platformą su visapusišku skaitmeninių kredencialų nustatymo sprendimu, skirtu kredencialams kurti, tvarkyti bei perkelti iš senesnių organizacijų sistemų.

TYRIMO APIBENDRINIMAS

- **Galimas EUROPASS skaitmeninių kredencialų infrastruktūros (EDCI) integravimas** į skaitmeninę vertinimo strategiją: nors ne visi pašnekovai buvo susipažinę su EDCI ir galimu jo integravimu. Galime teigti, kad buvo bendras sutarimas dėl potencialaus EDCI priėmimo visuose švietimo lygiuose ir nuoseklios informacijos apie kvalifikacijas, įgūdžius ir profesijas kūrimą Europos lygmeniu.
- **Svarbiausios projekte kuriamo kurso ypatybės:** dauguma respondentų rinkęsi mišrų mokymąsi, vaizdo įrašus ir podcast'us su instrukcijomis, derinant grupinį ir individualų savarankišką mokymąsi. Pageidaujama terpė yra mokymosi platformos, garso ir vaizdo įrašai, AŠI ir interneto nuorodų sąrašai. Pageidaujami metodai yra realių problemų sprendimas, atvejų analizė, vaizdo įrašų stebėjimas, demonstracijos, interaktyvi medžiaga, AŠI analizė.

